

AM-PHOTO-01- 023

Κηδεία Γιώργου Σεφέρη. Παιδιά με στεφάνια (Λεπτομέρεια)
Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου 1971

AM-PHOTO-01- 066

Από την κηδεία του Γ. Σεφέρη - Παιδιά με στεφάνια. Ο Γιώργος Μαρκόπουλος, τρίτος στη δεξιά σειρά
Τετάρτη 22 Σεπτεμβρίου 1971

Η κηδεία του Γ. Σεφέρη, πώς θέλετε να ξεκινήσω; Τον Γ. Σεφέρη τον είχα γνωρίσει, διότι με την ευκαιρία των γενεθλίων του, δυο χρονιές πριν πεθάνει, είχαμε πάει σπίτι του με τρία παιδιά που τον λατρεύαμε, συμμαθητές από το 2^ο Γυμνάσιο Αρρένων, της οδού Χέυδεν και Αχαρνών, που το θεωρώ ευτύχημα της τύχης μου, τον Μ. Μαζαράκη και τον Α. Μπογατσά, από την Αλεξανδρούπολη, που είχε έρθει εδώ στην Αθήνα και τώρα είναι ακόμα εδώ. Πήγαμε και τον επισκεφθήκαμε και μας αγάπησε και αγαπηθήκαμε. Στην κηδεία του ήμασταν κάμποσοι, που θέλαμε να πάμε να

κρατήσουμε στεφάνια. Στην κηδεία του Σεφέρη ήταν ποιητές πολλοί και κινηματογραφιστές, όπως ο Π. Βούλγαρης, που έκανε λήψεις, όπως ο Μ. Αναγνωστάκης, ο Παύλος Ζάννας.

- Ήταν εκεί και ο Αναγνωστάκης;

Βεβαίως, όλη η πνευματική Αθήνα η αντιστασιακή, που δεν μπορώ να τη θυμηθώ τώρα, ήτανε, αλλά ταυτοχρόνως η εξόδιος ακολουθία έγινε στην εκκλησούλα που ήταν απέναντι από το πατρικό του.

- Στη Σωτήρα;

Στο ναό του Σωτήρα - κι εκεί παντρεύτηκε κιόλας, αν δεν απατώμαι. Εκεί ήμουν παραστάτης εκ περιτροπής, εγώ και κάτι άλλα παιδιά. Στο φέρετρο παραστάτης ήμουν εγώ κι ένα άλλο παιδί φίλος μου, ο Αιμίλιος Καλλιακάτσος, με τον οποίον αγαπιέμαι ακόμη και έχει τις εκδόσεις Στιγμή. Στην κηδεία είχε πέσει το σύνθημα σε όλους τους κύκλους να γίνει μια τρόπον τινά διαδήλωση, διαμαρτυρία ενάντια στη δικτατορία, πράγμα το οποίο και έγινε. Πράγματι κι εμείς, πολλά παιδιά, ψαγμένα και υποψιασμένα, είπαμε να πάρουμε τα στεφάνια, διότι είχανε πληροφορίες οι μεγαλύτεροι ότι τα στεφάνια θα τα πάρουνε άνθρωποι ασφαλίτες κουστουμαρισμένοι με ίδια κουστούμια κλπ. ή θα τα έπαιρναν άνθρωποι επίσημοι του γραφείου κηδειών, που δεν ήταν κομψό για έναν διανοούμενο, έναν εθνικό ποιητή, να μην τα κρατούν ποιητές και να τα κρατούν ας πούμε ασφαλίτες ή άνθρωποι επί πληρωμή του μεροκάματου. Έτσι αποφασίσαμε να τα κρατήσουμε εμείς, τα παιδιά. Πήγαμε, λοιπόν, για να μη μας πιάσει η ασφάλεια και πιάσαμε τους δημοσιογράφους. Εγώ δεν ήξερα ξένες γλώσσες πήγα σα γλάστρα, πήγαν άλλοι κοντά που ξέραν αγγλικά και πιάσανε τους ξένους φωτορεπόρτερς και δημοσιογράφους και τους λένε: «Όταν θα ξεκινήσει από την Αγία Σωτήρα η πομπή για το πρώτο νεκροταφείο, θα πάμε να βουτήξουμε παιδιά εμείς τα στεφάνια, αλλά για να μη μας τσιμπήσει η ασφάλεια, εσείς εκείνη την ώρα θα ενεργοποιηθείτε και θα βγάξετε φωτογραφίες και θα μας βγάξετε, ούτως ώστε να ακινητοποιηθεί η ασφάλεια, μπροστά στον κίνδυνο να πάει έξω στην Ευρώπη η αφεντιά τους, ότι συλλαμβάνουν ανθρώπους φοιτητές», πράγμα το οποίο και έγινε. Δυστυχώς όμως, δεν ήρθαν όλα εκείνα τα παιδιά, λιποψύχησαν, με τα οποία είχαμε προσυνηνοηθεί κι από αυτά εγώ δεν ξέρω άλλα παιδιά, πέρα από τον εαυτό μου.

- Είναι κι άλλοι εδώ στη φωτογραφία όμως.

- Είναι τα άλλα παιδιά, τα οποία προφανώς δεν τα γνωρίζω. Ήταν όλα καλλιπέστερα παιδιά, δεν συνέβη τίποτα, δεν ήταν κανένα που να κάνει κάτι μετά το άσχημο, είναι γλυκά παιδιά, απίθανα παιδιά. Πήγαμε, και μετά, λίγο πριν τελειώσει η κηδεία, φύγαμε για να μη συμβεί το πονηρόν που λέμε, φύγει ο κόσμος και μας βουτήξουν. Και φύγαμε λίγο νωρίτερα. Εκεί, λοιπόν, που φύγαμε άρχισε ένα ποδοβολητό πάνω από τους τάφους κι εγώ βούτηξα και την κορδέλα του στεφανιού αυτού, την έβαλα στην τσέπη, πήγα στη σχολή μου στον Πειραιά και μετά, μόλις ηρεμήσαν τα πράγματα, πήγα τη σιδέρωσα και την έχω στο αρχείο μου. Κι από σύμπτωση, μια μέρα που έπινα καφέ με τον αδελφό μου Λεύκιο Ζαφειρίου, που είχε έρθει από την Κύπρο, μου είπε ένα περιστατικό, χωρίς να γνωρίζει τίποτα: «Εγώ τότε ήμουν στο Σύλλογο Κυπρίων φοιτητών και θέλαμε να κάνουμε ένα στεφάνι προς τιμήν του Σεφέρη, αλλά ήμασταν δυστυχώς φιλοξενούμενοι, δεν ήμασταν με βίζα διαβατήριο στην Αθήνα κι η Χούντα θα μας έδιωχνε· και υπερίσχυσαν οι πιο φρόνιμοι, να μην πάμε στεφάνι, γιατί θα φεύγαμε από το πανεπιστήμιο κακήν κακώς. Εγώ όμως μάζεψα κάτι φραγκοδίφραγκα που είχα στην τσέπη μου και πήγα σε ένα λουλουδάδικο. Ενώ δεν έφταναν τα λεφτά, μόλις του είπα ότι είναι για τον ποιητή Σεφέρη, μου έδωσε και μάλιστα και με το παραπάνω ο λουλουδάς κάτω από τη Βουλή και μάλιστα μου έδωσε και μια δραχμή παραπάνω, για να γυρίσω με το λεωφορείο σπίτι μου». Και τον ρώτησα, του λέω: «Αυτό το στεφάνι που πήγες ποιος το κράταγε;» «Δεν ξέρω, δεν θυμάμαι» μου λέει. «Ένα παιδάκι με καστανά μαλλιά ήτανε» «Κοντούλικο ήταν», λέω ... «Η κορδέλα ξέρεις τι έγραφε;» λέει. «Τι να σου πω; Ένα στίχο του» του λέω. «Όλα τ' αλέθουν οι μυλόπετρες». Λέει: «Αυτό ήσουν κοντά και το θυμάσαι; Το είχες δει;». Λέω: «Το παιδάκι που κρατούσε το στεφάνι σας, το έχεις ακριβώς μισό μέτρο απέναντι σου και πίνετε καφέ. Ήμουν εγώ». Μου λέει: «Θα λιποθυμήσω».

- Πολλά χρόνια μετά έγινε αυτό ε;

- Ναι, επί απελευθέρωσης τώρα, είχε πέσει η σκλαβιά. Τώρα, πριν μερικά χρόνια.

- Τότε, το 2006 που ήσασταν μαζί στο καφέ στη φωτογραφία;

- Ναι

- Άρα οι φωτογραφίες συνομιλούν μεταξύ τους

- Ναι, και του λέω: «Εντάξει». Χωρίσαμε, χαιρετηθήκαμε· και με παίρνει τηλέφωνο και μου λέει: «Γιώργο, μπορώ να στείλω ένα ζευγαράκι φωτογράφων εμπιστοσύνης από την Κύπρο να τη βγάλουν μια φωτογραφία;».
- «Βεβαίως». Ήρθαν την απλώσαμε εδώ ακριβώς κάτω και την έβγαλαν πολλές πολλές φωτογραφίες και την έχουν στο μουσείο Κύπρου.
- Πώς και την είχες αυτή τη φωτογραφία από την κηδεία Σεφέρη;
- Αυτή τη φωτογραφία την έβαλαν στην εφ. *Το Βήμα*. Τις βάζανε τις φωτογραφίες κανονικά, ενώ έπρεπε να τις βάζουν με τα πρόσωπα μπερδεμένα.
- Ήταν επικίνδυνο;
- Ε βέβαια. Την είχε τραβήξει ο Αναγνωστάκης, ήταν ένας κοντός με φουντωτά πολλά μαλλιά, ο τολμηρός φωτορεπόρτερ του *Βήματος* και την έκοψα από τα 'Νέα'. Τώρα έχει πάρει σύνταξη και δεν ξέρω και πού βρίσκεται ο άνθρωπος. Από τότε γκρίζα τα μαλλιά του, κοντός. Και μου είπε ότι την έχει βγάλει, ή έγραφε από κάτω ότι την έχει βγάλει, ο ιστορικότερος φωτογράφος της Ελλάδος, ο Μεγαλοοικονόμου. Αυτός είχε ένα μικρό μαγαζάκι, είχε ξεκινήσει βγάζοντας τον Εμφύλιο, τον Ε. Βενιζέλο, νομίζω ότι υπάρχουν οι γόννοι του πίσω κάπου εκεί στον Καρύτση, και πήγα εγώ και την αγόρασα αυτή τη φωτογραφία κι έτσι την απέκτησα. Την αγόρασα και την έχω.

AM-PHOTO-01- 002

Με την Ρούλα Κακλαμανάκη, τον Δημήτρη Παπαχρήστου και τον Θανάση Νιάρχο
ΕΡΤ, 25 Απριλίου 1984

Είμαστε προσκεκλημένοι στην ΕΡΤ, σε μια εκπομπή που ήταν υπεύθυνος παραγωγός ο Θανάσης Θ. Νιάρχος. Τότε νομίζω ότι είχε αρχίσει να πνέει καινούργιος αέρας στην ΕΡΤ, διότι είχε μπει διευθυντής, αν δεν απατώμαι, ο Ιάκωβος Καμπανέλλης, ο οποίος είχε προσλάβει και πολλούς άλλους, όπως τον Ζήρα, τον Κοντό, τον Παπαγεωργίου. Με κάλεσε και μένα, με την υπόδειξή του, η διευθύντρια Σοφία Μιχαλίτση, κι έκανα μια εκπομπή κυριακάτικη, που καλούσα ποιητές. Την ονόμασα «Η Φωτογένεια της αθωότητας». Ήταν 4 Κυριακές, μια ώρα κάθε Κυριακή, και την έχω στις κασέτες του αρχείου γραμμένη. Εδώ είμαστε σε μια εκπομπή που είχε ο Θ. Θ. Νιάρχος για την γλώσσα, σχολιάζαμε τη γλώσσα στην ποίηση, στην πεζογραφία κλπ. κλπ. κι ο κάθε ένας, ανάλογα με τη γενιά του, σχολίαζε την ποίηση. Εγώ έλεγα, για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί η Γενιά του '70 στην πλειοψηφία της, ότι είναι κάπως ανοιχτή, κάπως αθυρόστομη. Η Ρούλα Κακλαμανάκη, η αγία αυτή γυναίκα, που αγαπούσε πάρα πολύ τη γενιά του 70, όσο κανένας μα κανένας άλλος, και μας είχε όλους σα να είμαστε τα μικρότερα αδελφάκια της, είχε έρθει και μιλούσε για τη γλώσσα της δικής της γενιάς, της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς. Ο Δημήτρης Παπαχρήστος είχε έρθει ως πεζογράφος, και περισσότερο ως εκφωνητής του Πολυτεχνείου, αλλά έγραφε και γράφει ακόμα μυθιστορήματα και ξεκίνησε με ποιήματα, αλλά κατέληξε στα μυθιστορήματα. Είχε έρθει εδώ ως εκφωνητής του Πολυτεχνείου, για να μας πληροφορήσει και να σχολιάσει την γλώσσα, πώς εξελίχθηκε τη βραδιά του Πολυτεχνείου, πώς απελευθερώθηκε: «Αδέλφια μας φαντάροι, δε θα μας σκοτώσετε, είμαστε άοπλοι, είμαστε άοπλοι, αδέλφια μας φαντάροι...» Συγκινούμαι... Αργότερα,

η Ρούλα Κακλαμανάκη ήταν πρωτοδίκης, και την ζήτησε ο Ανδρέας Παπανδρέου. Δεν ήταν με το ΠΑΣΟΚ, ήταν με το Εσωτερικό, και της ζήτησε ο Α. Παπανδρέου να πάει, ως πολύ καλή νομικός, στο ΠΑΣΟΚ, να τη βάλει υφυπουργό κοινωνικών ασφαλίσεων. Η Ρούλα, την οποία γνωρίζαμε εμείς οι ποιητές όλοι, όταν μας ρώτησε σε ένα καφενείο, της είπαμε να δεχτεί. Αρχηγός και πρωτοστάτης ο Τίτος Πατρίκιος: «Να πας, να πας, να πας Ρούλα. Δεν μπορούμε να ασκούμε κριτική και να καθόμαστε απ' έξω». Έκανε πολλά καλά πράγματα, ένα πολύ σημαντικό είναι η σύνταξη των αντιστασιακών.

AM-PHOTO-01- 046

Από αριστερά: Σπύρος Τσακνιάς, Μανώλης Πρατικάκης, Μανώλης Αναγνωστάκης, Γιώργος Μαρκόπουλος, Τίτος Πατρίκιος, Τάκης Καρβέλης, Έλσα Λιαροπούλου
Χειμώνας του 1986

Αυτή η φωτογραφία είναι σε μια ταβέρνα πολύ φημισμένη της εποχής, την ταβέρνα ‘Ο Σβίγκος’ στην Αγία Ζώνη, στην Κυψέλη, δίπλα στο Άσυλο Ανιάτων. Είχαμε αποφασίσει κατόπιν σκέψεως του Γιάννη Βαρβέρη, ότι αφού μας αγαπάνε οι ποιητές της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς, δεν πρέπει πάντα εμείς να περιμένουμε την πρόσκλησή τους, αλλά να κουνάμε κι εμείς τα χέρια μας, να τους καλούμε κι εμείς να πηγαίνουν κάπου. Κι έτσι συνέβη, μια φορά την εβδομάδα να σμίγουμε· τότε να μας καλούν εκείνοι, τότε να τους καλούμε εμείς. Εδώ ο Βαρβέρης δεν είναι στη φωτογραφία, διότι μάλλον θα μας έβγαζε. Έρχονταν πολλά άτομα, που θα ξεκινήσω να σας πω, που δεν είναι εδώ, όπως είναι ο Ερρίκος Μπελλιές, ο Γιάννης Πατίλης, ο Γιάννης Βαρβέρης και άλλοι που δεν θυμάμαι τώρα. Ξεκινάμε, όμως, από αριστερά ο Σπύρος Τσακνιάς, κριτικός και ποιητής της δεύτερης μεταπολεμικής γενιάς, ο δεύτερος είναι ο Μανώλης Πρατικάκης ο γιατρός, ψυχίατρος και σπουδαίος ποιητής, που ήδη είχε αρχίσει να στρέφεται, μετά κιόλας την πρώτη συλλογή του, σε εσωτερικότερα τοπία, όπως ήταν οι «Οι Παραχαράκτες». Εγώ ήμουν στην πρώτη συλλογή μου. Στη δεύτερη συνομιλούσα με Λευτέρη Πούλιο και αμερικάνικη μπιτ, στην τρίτη συλλογή μου με Θανάση Γκόρπα, που έκανα και πολύ στενή παρέα, κι από εκεί και μετά άρχισα κι εγώ να αισθάνομαι την ανάγκη να στραφώ σε εσωτερικότερα τοπία, χωρίς να αφήσω τα τοπία της έξω ζωής, που έχουν κι αυτά την εσωτερικότητά τους, και πέρασα στην μέχρι τώρα πιο αγαπημένη μου συλλογή «Οι Πυροτεχνουργοί». Ο Μανώλης Αναγνωστάκης ήταν δίπλα, ήταν ένας σπουδαίος άντρας, δυο μέτρα ύψος, έλεγε πάρα

πολλά αστεία, είχε χιούμορ, ήταν καταπληκτικός και μας καλούσε και στο σπίτι του, στην Αθήνα, στην Μαγκουφάνα (τόρα Πεύκη), ή στο ιατρείο του που ήταν ορθοπαιδικό – ακτινολογικό, κάπου εκεί στο Μαρούσι, και πήγαινα εγώ με τον συγχωρεμένο Γιώργο Καραβασίλη πιο συχνά. Ο Μανόλης Αναγνωστάκης είχε ένα πολύ αξεπέραστο χιούμορ, έλεγε φοβερά πράγματα και η γυναίκα του ήταν πάρα πολύ σοβαρή κυρία, η Νόρα Αναγνωστάκη, και στο σπίτι της ήταν αρχόντισσα, ήταν πολύ φιλόξενη, μόνο που ήταν λίγο πιο σοβαρή κι εμείς έπρεπε να καθόμαστε και λίγο φρόνιμοι. Γι' αυτό όταν πηγαίναμε στην ταβέρνα, το είχε μυριστεί και δεν πολυερχότανε, από ευγένεια, για να μας αφήνει το πεδίο ελεύθερο. Στο σπίτι πηγαίναμε και δεν έλειπε ποτέ ο Ν. Βαγενάς, σπουδαίο παιδί, ποιητής και καθηγητής μέγας. Δίπλα μου είναι ο Τίτος. Πατρίκιος, κι αυτός δυο μέτρα ομορφάντρας, ένας λεβέντης άντρας και αυτός με πολύ χιούμορ, κάπως λέξεις αθυροστομίας, που πέφταμε κάτω από τα γέλια, τσαμπουκάς άντρας, ήταν μάγκας, λεβέντης κι αριστοκρατικός άνθρωπος. Και ακόμα και τώρα μας αγαπάει. Ο Τίτος ήταν το κάτι άλλο. Ο Μανόλης, ήταν άνθρωπος του γηπέδου και πηγαίναμε μαζί στο γήπεδο, εγώ ο Μανόλης και ο Γιώργος Καραβασίλης, οι τρεις μας. Εγώ κατά παραχώρηση, όταν η ΑΕΚ δεν έπαιζε στην Αθήνα, πήγαινα μαζί τους στη Ριζούπολη, διότι αυτοί οι δυο ήταν Απολλωνιστές, Απόλλων Ριζούπολης. Κι εγώ έκανα την ανάγκη φιλότιμο κι αφού δεν έπαιζε η ομάδα μου εδώ, πήγαινα και βλέπαμε τον Απόλλωνα. Έχει γράψει και σπουδαία κείμενα για το ποδόσφαιρο, «Άγιαξ για πάντα», που έχει και πολιτικές προεκτάσεις, και το έχω χρησιμοποιήσει στο βιβλίο μου *Το ποδόσφαιρο στην ελληνική ποίηση*. Ο Τίτος ήταν ένας λεβέντης άντρας, ένας όμορφος άντρας, ερωτικό στοιχείο. Ερωτικό στοιχείο θα σας έλεγα, όχι με τη στενή έννοια, αλλά ερωτικός σαν λόγος ήταν και ο Μανόλης Αναγνωστάκης. Ήταν ο λόγος του Μανόλη χαμηλότονος, ήταν εξομολογητικός, όπως είναι και η ποίησή του, κι εγώ ισχυρίζομαι - και με κοιτάζουν ακόμη έτσι - ότι η ποίηση του Μανόλη είναι και ερωτική. Ο Τίτος ήταν ανοιχτά πια ερωτικός. Ο παραδίπλα μας είναι ο ποιητής Τάκης Καρβέλης, ο οποίος έγραφε πάρα πολύ σπουδαίες συλλογές, μια με έχει στιγματίσει με τον τίτλο της, που τον κατάλαβα όταν μεγάλωσα πιά, και είχε φύγει από τη ζωή. Λέγεται *Δεν είναι ο περσινός καιρός* και το κατάλαβα, όταν από χρονιά σε χρονιά άρχισα να φθίνω σωματικώς. Μέγας φιλόλογος, μεταφραστής αρχαίων, σπουδαίος, και παντρεμένος με καθηγήτρια φιλόλογο, την κυρία Τσουτάκου, η οποία στις εκδόσεις Σοκόλη έχει κυκλοφορήσει το ανεκτίμητο έργο της *Η αρχαία ελληνική μυθολογία*. Μας καλούσαν στο σπίτι τους στο Παγκράτι και μας κάναν τραπέζι κι εκεί είχαμε μορφωθεί. Ερχόταν κι ο στενός τους φίλος Γεώργιος Αλισανδράτος, ο ιστορικός, ο Χριστόφορος

Μηλιώνης και πολλοί άλλοι άνθρωποι, κι εμείς καθόμασταν και κερδίζαμε πολλά. Παραδίπλα είναι η Έλσα Λιαροπούλου, φιλόλογος στη μέση εκπαίδευση, ήταν η πρώτη γυναίκα που παντρεύτηκε, με την οποία έχει κάνει και δυο παιδιά, ο Γιάννης Πατίλης, τον Δημήτρη και τον Παναγιώτη. Με τον Γιάννη κάναμε πολύ στενή παρέα εις το καφενείο 'το Ρεφραίν', που ήταν ένα φημισμένο καφενείο εδώ στην οδό Πατησίων και Κοδριγκτώνος, οπού εκεί ερχόταν, όταν ήρθε στην Αθήνα, και ο Δημήτρης Παπαδίτσας με τη γυναίκα του.

AM-PHOTO-01- 043

Γιώργος Μαρκόπουλος, Λεωνίδας Λουλούδης, Μανώλης Αναγνωστάκης
ΕΡΤ, 1987

Ήμαστε στην ΕΡΤ πάλι, όταν έπνεε ο αέρας του Ιάκωβου Καμπανέλλη, που πρέπει να τον ευγνωμονούμε. Πρέπει να ευγνωμονούμε στην ΕΡΤ τον Ιάκωβο Καμπανέλλη, τον Βασίλη Βασιλικό, τον Μάνο Χατζηδάκι στο Τρίτο Πρόγραμμα και τον Γιώργος Τσαγκάρη, την Μαρία Μαυρουδή και τον Κυριάκο Σφέτσα... Αλλά κυρίως Χατζηδάκις, Τσαγκάρης, Καμπανέλλης, Βασιλικός, Μιχαλίτση, Μαυρουδή... Εδώ μας έχει καλέσει στην εκπομπή του ο παραγωγός, συλλέκτης περιοδικών λογοτεχνίας, ο μεγαλύτερος της Ελλάδας, αυτός και ο Λάκης Παπαστάθης ο κινηματογραφιστής που έφυγε από τη ζωή, φίλος μου, που είχε και την εκπομπή 'Παρασκήνιο', μεγάλη εκπομπή όπως και το 'Μονόγραμμα'. Εδώ είμαστε καλεσμένοι στην εκπομπή του Γιώργου Ζεβελάκη, επιστήθιου φίλου του συγχωρεμένου Γιάννη Δουβίτσα, που άνοιξε τις εκδόσεις Νεφέλη. Έκανε ο Ζεβελάκης εκπομπή, με συνεντεύξεις από παλαιά περιοδικά, παλαιών πνευματικών ανθρώπων, συνήθως της Αθηναϊκής σχολής. Εδώ είχε καλέσει εμένα, τον Μ. Αναγνωστάκη και τον Λεωνίδα Λουλούδη. Ο Λεωνίδας έγραφε μια εκπομπή πριν ή μετά από εμάς, οπότε και τον καλέσαμε να βγάλουμε μια φωτογραφία. Εγώ είχα κληθεί να παριστάνω τον δημοσιογράφο από το περιοδικό *Μπουκέτο* και ο Μανώλης Αναγνωστάκης να παριστάνει τον Φώτο Πολίτη. Ήταν έμπνευση του Ζεβελάκη.

AM-PHOTO-01- 011

Ο Γιώργος Μαρκόπουλος με τον πατέρα του, Παναγιώτη
Μακρόνησος, Μάιος 1991

Εδώ είμαστε με τον πατέρα μου στη Μακρόνησο, προσκύνημα, Μάιο μήνα, όταν το υπουργείο υποτίθεται ναυτιλίας, τιμής ένεκεν, αλλά βάζανε και τα κόμματα την ουρίτσα τους, το ΚΚΕ και το τότε ΚΚΕ Εσωτερικού. Αυτοί δεν είχαν κοινές σχέσεις και πήγαιναν ξεχωριστά. Αυτό ήταν το καράβι, με το οποίο πήγαιναν οι μετριοπαθείς. Εδώ είμαστε μπροστά στο γκρεμισμένο θέατρο, από το οποίο ξεπήδησαν ηθοποιοί όπως ο Θανάσης Βέγγος, και σκηνοθέτες όπως ο Νίκος Κούνδουρος, ο Μάνος Κατράκης, η γλυκυτάτη φίλη μου Αλέκα Παϊζή. Ατόνισε, όμως μετά αυτό το πράγμα, αυτές οι εκδηλώσεις, διότι τα δυο αυτά κόμματα δεν έσμιζαν και στο τέλος άρχισε να κουράζεται και ο κόσμος. Ήταν νωπή ακόμη η απελευθέρωσή μας από τη σκλαβιά της χούντας, περίοδο που κάποιοι τη λένε Μεταπολίτευση. Έχω γράψει με λεπτομέρειες τι γινόταν τότε στη Μακρόνησο, στο *Ιστορικό Κέντρο*. Εγώ, όταν μεγάλωσα λιγάκι και αναρωτήθηκα γιατί πηγαίνω στη Μακρόνησο, είπα ότι ο λόγος που πηγαίνω είναι διότι πρέπει να τιμήσω όχι αυτούς που αναμείχθηκαν στον εμφύλιο, αλλά να τιμήσω εκείνους που υπέστησαν τα δεινά που υπέστησαν από την μικροψυχία του νικητή.

AM-PHOTO-01- 087

Γιάννης Κοντός, Κική Δημουλά, Θάνος Νικόπουλος, Γιώργος Μαρκόπουλος, Ρούλα Κακλαμανάκη, Εύα Κοταμανίδου, Αντώνης Φωστιέρης, Ρέα Γαλανάκη, καθισμένη: Αθηνά Παπαδάκη
Στην συναυλία του Θάνου Νικόπουλου, 25 Μαΐου 1995

Εδώ είμαστε στο Θέατρο Τζένης Καρέζη και Κώστα Καζάκου στην οδό Ακαδημίας, όπου είχε δοθεί μια συναυλία με συνθέσεις του Θανάση Νικόπουλου, ο οποίος ήταν και είναι επαγγελματίας δεινός, μέγιστος πιανίστας και ενορχηστρωτής. Ήταν πιανίστας του Θάνου Μικρούτσικου κι έστεκε στο πόδι του Θάνου, όταν δεν ευκολυνόταν να είναι στην ορχήστρα ο ίδιος. Ο Νικόπουλος, λοιπόν, με τη συμβολή και την ιδέα του Χριστόφορου Λιοντάκη, είχε μελοποιήσει ποιήματα ποιητών σύγχρονων και τα είχε κάνει συναυλία εκείνο το βράδυ. Είμαστε στη φωτογραφία ποιητές, των οποίων τα ποιήματα μελοποίησε εκείνη τη βραδιά.

Η τραγουδίστρια λεγόταν Nadia Weinberg, τραγουδούσε και Θεοδωράκη. Ξένη, Αμερικανίδα τραγουδίστρια, δεν είναι στη φωτογραφία, τραγουδούσε ελληνικά, τα ελληνικά ποιήματα. Και ο Μ. Πασχαλίδης, η πρώτη εμφάνιση του πολυαγαπημένου μου Μ. Πασχαλίδη, να μην ξεχάσω το αγαπημένο μου παιδί, που αυτή τη στιγμή έχει κάνει ένα δίσκο, που σπάει κόκκαλα, στην εταιρία το Όγδοο του στενού μου φίλου και παραλίγο συμμαθητού μου, κατά 2 χρόνια πιο κάτω από μένα, μικρότερο, Ν. Αναγνωστάκη, που έχει την εταιρία εκδοτική, φωνοληπτική και τυπογραφική το 'Όγδοο', που έχει βγάλει και τα ποιήματα του Μήτσου Παπανικολάου. Ο Μίλτος έχει βγάλει και το 'Μια βραδιά στο Νότο', είναι καταπληκτικός τραγουδιστής. Η φωνή του πια έχει μεστώσει, έχει ωριμάσει, είναι σπουδαίος και προσεκτικός στα τραγούδια που διαλέγει. Υπάρχουν δυο CD από αυτή τη βραδιά ηχογραφημένα.

ΓΥΝΑΙΚΗΚΗ

Αμερικανίδα στον Μίρο Μοσχί είναι η έδρα των διοργανώσεων στη Δημοτική Πλατεία της Πάτρας από το Σάββατο ως 5 Ιουλίου. Γλάστρες γεμισμένες κεριάς έρχονται ο Μίρος Μοσχί έλαβε ενεργό μέρος στην Αντίσταση κατά τη διάρκεια της γερμανικής κατοχής. Έργα έγραψε στο Παρίσι τα έτη 1948-50 ενώ αργότερα εγκαταστάθηκε στην Ουγγαρία. Από τα δημοσιά έργα του ξεχωρίζουν τα μοναχικά για τα θέματα των νηδύ των Μοναχών, το μνημείο των Εβλαυνών της Διεθνούς Ταξιαρχίας στην Ισπανία και εκείνο για τα 30 χρόνια της σοσιαλιστικής Ουγγαρίας.

ΟΜΙΛΙΑ

Στο φαινόμενο της παγκόσμιας ελίμης τον Κ.Π. Καβφάρι θα αναφερθεί σε ομιλία του ο αμερικανός καθηγητής συγγραφέας και μεταφραστής Έντμουντ Κ.Μ. Η διάλεξη πραγματοποιείται στο πλαίσιο των ετήσιων εκδηλώσεων για τη Νεοελληνική λογοτεχνία που θεσπίστηκαν στη νύχτα του ελληνοαμερικανικού συγγραφέα Κίμων Φίλιπ. Ακολουθεί παρουσίαση πέντε ποιημάτων του Καβφάρι, μεταφρασμένων από τον Δημήτρη Μαρτσόπουλο. Την Πέμπτη, στο Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδας (Πειραιώς 6, Α.γ. Παράδειση), στις 8 μ.μ.

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ

Η Αμερικανίδα Nan Goldin εκθέτει για πρώτη φορά τη δουλειά της στην Ελλάδα. Πρόκειται για μια σειρά από έγχρωμες φωτογραφίες, καθώς και για την «Μπαλάντα της Σεξουαλικής Εξέλιξης», 700 διαφάνειες που λειτουργούν σαν ταβάνι 50 λεπτών. Το έργο αυτό έχει παρουσιαστεί στην Μινεάπολις του Μοναχίου Έλντ της Νέας Υόρκης, στο Φεστιβάλ Φίλια του Βερολίνου και στο Jeu de Passions του Παρισιού. Στην αίθουσα τέχνης «Ρεβίκα Μ. Κερχί» (Σοφοκλέους 23), Εργαίνια την Πέμπτη στις 8.30 μ.μ. και διαρκεί ως τις 15/7.

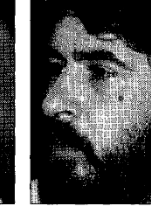
ΕΚΔΗΛΩΣΗ

Ποιητικό βραδύ αμερικανική στον ποιητή και κινηματογραφικό σκηνοθέτη Λεωνίδα Σανθούτσο φιλοξενείται στο «Καφέ Παράδειση» (Βαλτακίου 15 & Ισοκράτους). Για το έργο του θα μιλήσει ο κριτικός Βαγγέλης Χατζηβασιλείου, ενώ η ηρώνας Μαρία Σκουλά θα διαβάσει ποιήματά από την τελευταία συλλογή του «Σήμασε το κερδί σου πατέρα», που κυκλοφόρησε από τις εκδόσεις «Εξάντας». Συνδέεται στην κλήση ο Δημήτρης Παπαγγελίδης. Η εκδήλωση για τον Α. Παυσανίο θα πραγματοποιηθεί στην αίθουσα, στις 8 μ.μ.

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Δύο συνεντεύξεις στην Αθήνα θα δώσει ο Σωκράτης Μίλιος από την εβδομάδα. Απόψε, 9 μ.μ., στο Πέλοπος του Αργούς στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για το βιβλίο και την Περασμένη, 9.30 μ.μ., στον δημοτικό κινηματογράφο Πετρούπολης. Το πρόγραμμα των συνεντεύξεων περιλαμβάνει τραγούδια από τους κότες κρησικασίας δίσκους του Μιζή με τον συνθέτη θα τραγουδήσουν οι Λάκης Κολαμίση και Μαρία Παπαγιαννίδου. Παίζουν οι μουσικοί Α. Καποταντζής, κίθαρες, Κ. Θεοδωρίδης, κοντραμπάσο, Ν. Κασάτης, κρουστά, Α. Αναγνωστασάκος, μπασούκι και Κ. Τσιούγκας, ακορντεόν.

ΣΥΝΑΥΛΙΑ

Ο συνθέτης Θεόδωρος Νικόλαος παρουσιάζει στο θέατρο «Τζέη Καβέζη» το έργο του «Μουσική Ανάγκη» σε δέκα νεοέλληνες ποιητές, σε σκηνή Κ. Δημόπουλου, Ρ. Καλαμάνη, Θ. Νιάρχου, Χ. Λιοντάκη, Γ. Μιχαηλίδου, Γ. Κοντοπούλου, Α. Παπαδόπουλου, Α. Φωτεινής και Γ. Βέη. Διαβάσει η Εύη Κοκαλιανίδου. Παίζουν: Νίκος Παυλίδης, κρουστά, Πάνης Θεοδωρίδης, βιολί, Θεόδωρος Νικόλαος, πιάνο. Τραγουδούν: Μελάνη Παπαγιαννίδου, Nadia Weinberg, Πάνης Μοσχίτης. Αίθουσα, 9 μ.μ.

Το δεύτερο επιπο συνδένον νηδίν

ΣΥΝΕΠΙΟ με θέμα «Design - τέχνη μέθοδος έκφρασης του πολιτισμού μας» διοργανώνεται ο Αθηνάϊος Κολοκοτρώνης Ομιλίας (ΑΚΤΩ). Από τη δεύτερη και ως την Πέμπτη, από 6 μ.μ. ως 9 μ.μ., θα ακουστούν τις τέχνες και τον νηδίν, καλλιτέχνες και νηδίνες θα συζητήσουν στην Ελληνοαμερικανική Ένωση (Μεσοκράτους 22) για να αναπτύξουν θέματα όπως η αναπροσαρμογή της πολιτιστικής γλώσσας μέσω των αντικειμένων, η αλληλεπίδραση της κοινωνίας με η σύνθεση, η απονομιές του υποκειμένου στα τέλη του 20ού αιώνα. Η Αντίετα θα μιλήσει για γλάστρες Δημήτρη Ντοκαζή, ο Θεοδωρικός της τέχνης Θεόδωρος Παυλίδης, η νηδίν Πίνακας Κοτσίδου, ο παρτίκεν - μέλος του «Νέο Κατοικούν» Ανδρέας Κυριάκης. Την Τρίτη ο γλάστρες Θεόδωρος Παπαδογιάννης, ο αργετινός αρχιτεκτονικός του «Art Magazine» Πύραρος Τριαντάφυλλος, ο νηδίν Βασιλίας Μελανιδάκη, ο νηδίν εκδόσης του περιοδικού «Νηδίν Δημήτρης Σκουρογιάννης και ο γλάστρες Αγγελος Σκουρής. Το συνδένον θα ολοκληρωθεί την Τετάρτη με την παρουσίαση Δημο Δημήτρη, τον Θεοδωρικό της τέχνης Δημήτρη Καβφάρι, τον νηδίν Αλέξια Χαζαράκη, τον ιστορικό της τέχνης Μάνο Στεφανίδη και τον νηδίν Πύραρο Πίνακ.

- ### ΚΥΡΙΑΚΗ
- **Θέατρο:** Το Θέατρο Εργατών Ραβφίνας παρουσιάζει τη «Γραμμή του Φαναρίου Γκαβφάρι Λόφας, στις 9 μ.μ. ● Την «Αίλια στη Χώρα των Θυμιάτων» παρουσιάζει η παιδική χορευτική ομάδα «Φαναρίου» ομαρ, το Σάββατο και στις 28/5. Στο θέατρο «Βενεζουέλα» (Πανεπιστημίου & Βουκουρεστίου), στις 8.30 μ.μ. ● Το κενάριο κωμωδία «Ειστετα» εμφανίζεται για δύο παραστάσεις στην Αίθουσα του Μίνου Θεσσαλονίκης, στις 7 μ.μ. και 9 μ.μ. ● **Μουσική:** Η Καρμάντα υπό τη διεύθυνση του Αλέξανδρου Μενεξή στο Μέγαρο Μουσικής, 8.30 μ.μ., σε έργα Σοστακόβιτς και Μόσατ. ● Το Κουαρτέτο σοφρώνων του Θ. Κερζέου στο Ζάππειο, 11 μ.μ. ● Ο Βασίλης Λόφας και ο Δημήτρης Παπαγγελίδης, εκθέτουν στο «Καφέ Παράδειση» (Βαλτακίου 15), 10.30 μ.μ. ● Η Ορχήστρα Δωματίου της Αργούς παρουσιάζει έργα Μπαχ, Μπαλτά, Ροβίν κ.ά. στη Λαυρά, 7 μ.μ. ● Συνέντευξη του «Ορέστη Αθηνών» διοργανώνει το Γ' Πρόγραμμα της ΕΡΑ, υπό τη διεύθυνση του Παναγιώτη Δεσποζή και με ομιλία την νηδίν Μαρία Θεωά, στην Αθήνα στην αίθουσα του Ξενοδοχείου «Πηγή Σαβίνα», 9 μ.μ. ● **Χορός:** Τον «Ματωμένο γέμο» παρουσιάζει η ομάδα «Θεατρονίκη» του Ιδρυματικού Στέγης στο θέατρο «Κνωσός», 9 μ.μ. ● **Χορός:** Ως τα τέλη Μαΐου θα διαρκέσει οι παραστάσεις νέων καλλιτεχνών που φιλοξενούνται στο θέατρο της Ομάδας «Ροζ» (Ευριπιδών 39, Πειρς). Κάθε μέρα, στις 9 μ.μ.
- ### ΔΕΥΤΕΡΑ
- **Μουσική:** Βραδύ όπερας, οπότες και μουζικά από τους σπουδαίους του Αθηναίου (Αμφοτέρω 8), 8.30 μ.μ. ● Συνέντευξη της, του συγκροτήματος «5, The Quartet», στην Αίθουσα Τέχνης «Απολλώνας - Δεξμενη» (Σπυριδίου 11, Κολωνάκι), 9 μ.μ. Εισόδος ελεύθερη. ● **Χορός:** Τον «Ματωμένο γέμο» παρουσιάζει η ομάδα «Θεατρονίκη» του Ιδρυματικού Στέγης στο θέατρο «Κνωσός», 9 μ.μ.

- **Εκθέσεις:** Ομαδική Συγκομιές με έργα των Δημοσθένη Κοσκινίδη, Βίκου Κυριάκη, Πύραρο Μήλιου, Πέτρη Σφραγίου και Σωτήρη Σάρακα στην γκαλερί «Astra» (Καρολίτσου 8, Αρξέου), ως 9/6. ● Εκθέσει με γλάστρες κωμικές του Τίτου Λοκίτου και κωμικά γλάστρες, στο Μουσείο Μαρία Κοτσίδου (Αλ. Παυσαίου 17), ως 15/6. ● Εγκατάσταση της Josie Wilkinson στην γκαλερί «7» (Ζακωκιά 7), ως 10/6. ● **Ομιλία:** Του Κώστα Φιλίπ με θέμα «Η «Ανή» και οι σχέσεις της εκδοχής της προσέθεσε», στο Κέντρο Σοσιαλιστικών Μελέτων (Κοίρας 3 & Ακαδημίας 78Α), στις 8.30 μ.μ. ● **Εκδήλωση:** Οι συγγραφείς Τάσος Γουδέλης, Νατάσσα Κομψή και Πύραρος Σενάριος παρουσιάζουν έργα τους στο «Παλιάν» Καθάρου (Α. Αθηνών & Σπ. Καραϊσκάκη), στις 8.30 μ.μ.
- ### ΤΡΙΤΗ
- **Μουσική:** Συνέντευξη του Νίκου Ξυδάκη στο πλαίσιο του 1ου Δημοτικού Σχολείου Μεγάρων. Συμμετέχουν: Μελάνη Κανά, Αίλια Μελανιδάκη, Χρήστος Τσιουμπίλης. Στις 8 μ.μ. ● Συνέντευξη των Νίκου Πορτοκαλογίου και Νίκου Ζαγιάλα στο Πέλοπος του Αργούς, στο πλαίσιο των εκδηλώσεων για το βιβλίο, 10 μ.μ. ● Η πανίστρια Ελενα Χυόντα στο Αθηναϊκό (Αμφοτέρω 8), 8.30 μ.μ., εμφανίζει Σοστακόβιτς, Σπέν και Αιστ. ● **Χορός:** Τον «Ματωμένο γέμο» παρουσιάζει η ομάδα «Θεατρονίκη» του Ιδρυματικού Στέγης στο θέατρο «Κνωσός», 9 μ.μ. ● **Εκθέσεις:** Επισκεπτικές φωτογραφίες του Μάνη Σκουλά στην αίθουσα τέχνης «Αργαίο» (Μηδών 12 & Επτανησίου), ως 10/6. ● Ζωγραφικός της Jade Yu Wen Lee στην γκαλερί «Αργαίο» (Μηδών 8, Κολωνάκι), ως 29/5. ● Ομοδική κομίσματα με τη συμμετοχή έθνομ καλλιτεχνών στην «Αίλια Φανουράκη» (Πατριάρχου Ιωακείμ 23), ως 10/6. ● Ζωγραφικός της Claudia Theotoky στην γκαλερί «Σκουρά» (Σκουρά 4), ως 12/6. ● Έργον της Χριστίνας Κούβιτσια (Chris) στο Πνευματικό Κέντρο Πίνακ στα Νέα Αθήνα, ως 31/5. ● **Ομιλία:** Του Ευθύμιου Αναστασίου με θέμα «Χρήση των λέξεων στη Φωτομασκαριστική Μελέτη Τεχνών Υλικών», στο Εθνικό Ιδρυμα Ερευνών (Βασ. Κωνσταντίνου 48), στις 7.30 μ.μ. ● Του Ν.

- Κακούλη με θέμα «Το Δικαστήριο των Εργασιών Κοινωνικών ως Συναγματικό Δίκαιο», στην Ακαδημία Αθηνών, στις 8 μ.μ. ● Του Κώστα Ξυδάκη παρουσιάζει με θέμα «Οι «νέα παραγγέλια» θεατρικές κομπίσιες», στο Ιδρυμα Γουλιανή - Χορ (Μ. Αιγυπίας 5, Πειρς), στις 7.30 μ.μ. ● **Εκδήλωση:** Δημόσια σύζηση με θέμα «Οι χριστιανικές εκδόσεις και το νέο καινοκαιό Σίγμα» διοργανώνει το Ινστιτούτο Γκαίτε (Ομήρου 14-16), στις 7.30 μ.μ. Συμμετέχουν οι Γουδέλης Γουδέλης, Αντώνης Λόφας, Αλέξανδρος Παπαδογιάννης, Τόνος Στεφ, Ιωάννης Χατζηγιάννης, Σπυριδίου & Πίνακ Κατσούλης.
- ### ΤΕΤΑΡΤΗ
- **Μουσική:** Συνέντευξη του Νίκου Ξυδάκη στο πλαίσιο θέατρο Πολιτιστικών Εκδηλώσεων Άνω Λιοσίων, 8 μ.μ. ● **Ομιλία:** Του Αργίου Δελιβερά με θέμα «Το ελληνικό παραδοσιακό χορό», στο Μουσείο Κομπίσιες Ηλία Λαζαρίου (Καραϊσκάκη 4-6, Λαυρά), στις 7 μ.μ.
- ### ΠΕΜΠΤΗ
- **Μουσική:** Συνέντευξη της χοροδίας «Μέλιος» της Σίνιας Καρμάντα στο Πνευματικό Κέντρο της Ένωσης Κωνσταντινουπόλεως (Αημ. Σούτσου 46, Αμπελόκηπο), 8 μ.μ. ● **Ομιλία:** Της Άνας Τομπατή με θέμα «Η εκδοχή των νέων λογοτεχνικών εκδόσεων: Αφηρηματικά κείμενα, θέατρο κατά τον 18ο αιώνα» στο Ιδρυμα Γουλιανή - Χορ (Μ. Αιγυπίας 5, Πειρς), στις 7.30 μ.μ.
- ### ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ
- **Ομιλία:** Της Βίκου Κίτσου με θέμα «Η πηγαία μετριοφρονη παράδοση στα χρόνια του νεοελληνικού δημοκρατικού», στο Ιδρυμα Γουλιανή - Χορ (Μ. Αιγυπίας 5, Πειρς), στις 7.30 μ.μ.
- ### ΣΑΒΒΑΤΟ
- **Θέατρο:** Τις «Γραμμές» του Ερασιώτη παρουσιάζουν οι μαθήτες του Ιου Ιβηναίου - Αιολίου Κρηναίος, στο αίθουσα του Δημαρχείου Κρηναίος, στις 7.30 μ.μ.

Ρήγας Φερραίος στο Πάλιο

«ΡΗΓΑΣ Φερραίος - Κωδικός Πηδίνος είναι το θέμα του επιστημονικού συμπόσιου που διοργανώνουν από την Παρασκευή ως και την Κυριακή 28/5, ο πρόεδρος και τα μέλη του Κωνσταντικού Συμβουλίου Κωικού Πηδίου. Μετέχουν με ομιλίες τους οι Αθανάσιος Καβαλιανός, Δημήτρης Παντελοδήμος, Αθανάσιος Αργελάτος, Αθανάσιος Κωμπίτης κ.ά. Οι εργασίες του Συμποσίου θα φιλοξενηθούν στον αρέ ναύ της Αγίας Μαρίας στον Κωικό.

Το κωμικό στον Γαργαντούα

ΓΙΑ «Το κωμικό στοχασμό στον Γαργαντούα - Παναγιωτόπουλο του Ραμπαλά» θα μιλήσει η χοροδία «Μεταμορφωτικές Διαδρομές» κωμικές ομιλίες στο Ιδρυμα Γουλιανή - Χορ (Μ. Αιγυπίας 5, Πειρς), αίθουσα στις 7.30 μ.μ. Ο ομιλητής θα παρουσιάσει τον Φαναίου Ραμπαλά αναλύοντας στα έργα «Γαργαντούα» και «Παναγιωτόπουλο» το κωμικό στοχασμό, κίτρω χαρακτηριστικά της γλώσσας του μελόδου συγγραφέα του 16ου αιώνα.

Εκθεση-δρώμενο στον «Φούρνο»

ΜΙΑ ΕΚΘΕΣΗ - δρώμενο της γλάστρες Μαρτίνους Αίλια με τίτλο «Ονείρο Καρδόν» φιλοξενείται από αύριο ως και τα 7 Ιουνίου ο «Φούρνος» (Μαυρομαρτιά 168). Μια εκκενική εγκατάσταση με ποικιλία γλάστρες - κηφίλες θα κομίσουν το γέμο του «Φούρνος» καθ' ύλην από τις 6 μ.μ. ως τις 9 μ.μ. Από τις 9 μ.μ. και μετά, ο ίδιος χώρος μεταμορφώνεται σε ομαρ για ένα δρώμενο που θα συνδέσει την κίτρω, τον λόγο, τους ήρωες, την εκδο.

AM-PHOTO-01- 051

Δημήτρης Γέρος, Γιώργος Μαρκόπουλος, Λευτέρης Πούλιος
Φωτογραφία: Δημήτρης Γέρος, στο σπίτι του Λευτέρη Πούλιου, Ιανουάριος 1996

Είμαστε στο σπίτι του Λ. Πούλιου στην οδό Κρυστάλλη. Είναι ένα περιοδικό, εις το Κολωνάκι, το οποίο μου διαφεύγει πώς λέγεται, το έχω όμως. Αυτός που το βγάζει, ο πλούσιος, έχει την ιδιαιτερότητα να δίνει την αρχισυνταξία σε άλλο άτομο ανά τεύχος. Πριν το είχε κάποιος, μετά το έχει άλλος, τώρα σε αυτό το τεύχος το είχε δώσει στον επιστήθιο φίλο μας και των δυο Δ. Γέρο, ζωγράφο και φωτογράφο. Το περιοδικό ήταν καλλιτεχνικό λογοτεχνικό και ο Δ. Γέρος, φανατικός λάτρης και θαυμαστής του Λ. Πούλιου, μου λέει: «Θέλω μια δουλειά, μια χάρη, να κάνω μια συνέντευξη με τον Πούλιο». Ο Πούλιος τότε ήταν το αστέρι της Ελλάδας. Το λέω εγώ στον Λευτέρη και μου λέει: «Μόνο αν την κάνω με σένα, με κανέναν άλλον». Του λέω: «Ας τα Δημήτρη, μαύρα χαμπέρια. Ο Λευτέρης, μόνο αν την κάνει με μένα δέχεται. Με σένα ή με κανέναν άλλο άνθρωπο, δε θέλει». Λέει: «Να χαρώ τον Γιώργο μου. Με σένα θα πάμε να την κάνουμε τη συνέντευξη». Παίρνει μαγνητοφονάκι ο Δ. Γέρος, βάζει βενζίνη στο αυτοκίνητό του, βάζει κι εμένα μέσα και πάμε στο σπίτι του Πούλιου και κάνουμε τη συνέντευξη, την οποία απομαγνητοφώνησα, την έχει κάνει και ο Προκόπης DVD. Είναι μοναδική συνέντευξη και καλύτερη δεν έχει ο Λευτέρης δώσει πουθενά. Μετά ενθουσιάστηκε πολύ ο Λευτέρης και λέει: «Μισό λεπτό, περιμένετε» και πήγε δίπλα κολλητά στο σπίτι του σε μια ΕΒΓΑ και πήρε ένα μικρό κονιάκ μεσαίο 3 αστέρων και κάτσαμε και πίναμε, εγώ και ο Λευτέρης προσεκτικά, ο Γέρος ήπιε μια σταξιά, διότι δεν είναι μαθημένος. Ο Δημήτρης είχε φέρει και τις μηχανές του, τις επαγγελματικές, στήλες, τρίποδα και έχουμε βγει 40 φωτογραφίες και μετά δέσαμε και γίναμε αδελφικοί

φίλοι και μας καλούσε πια στο σπουδαίο σπίτι του ο Δ. Γέρος με άλλα άτομα μαζί, που
ας μου συγχωρεθεί αν ξεχάσω κάποιους τη Βερονίκη Δαλακούρα, την Αλκυόνη
Παπαδάκη, τον Λευτέρη Πούλιο, τον Γιάννη Κοντό, τον Γιάννη Βαρβέρη, τον Μάνο
Ελευθερίου, την Κατερίνα Αγγελάκη – Ρουκ, βασικότατη, και περνούσαμε θαυμάσια.
Μετά σιγά σιγά η παρέα σκόρπισε, πεθαίνοντας ο ένας ο άλλος. Τώρα έχουμε μείνει
εγώ με τον Γέρο, ο Γέρος περνάει πολύ καιρό στη Μυτιλήνη. Τώρα είναι εδώ, θα πάω
να τον δω. Η παρέα, η μνήμη κι η καρδιά μένουνε. Κι ο Λευτέρης κάθε μεσημέρι
περνάει από εδώ και μιλάμε. Υπάρχουν σας το λέω [στο αρχείο] πολλές φωτογραφίες
του Δημήτρη Γέρου καλλιτεχνικές.

AM-PHOTO-01- 015

Όρθιοι από αριστερά: Μανόλης Ξεζάκης, Μανόλης Πρατικάκης, Γιώργος Μαρκόπουλος, Αντώνης Φωστήρης, Κώστας Μαυρουδής, Ντίνος Σιώτης. Καθιστοί: Τάσος Δενέγρης, Βασίλης Στεριάδης, Νάσος Βαγενάς, Τάσος Βιστωνίδης
Θεσσαλονίκη, 31 Μαΐου 1997

‘Κίνδυνος κατολισθήσεως’. Αυτή η φωτογραφία είχε βγει στη Θεσσαλονίκη, που ήταν πολιτιστική πρωτεύουσα της Ευρώπης, και τα πολιτιστικά γεγονότα τα χειριζόταν – υπουργός τότε νομίζω ήταν – ο Ευάγγελος Βενιζέλος και τα πολιτιστικά τα χειρίζονταν ο Δημήτρης Καλοκύρης ο Πάνος Θεοδωρίδης ο Ηλίας Κουτσουκός, που ήταν στην ΕΡΤ της Θεσσαλονίκης. Ο έξω αριστερά Μανόλης Ξεζάκης, σπουδαίος ποιητής, και επίσης, δεν το γνωρίζουν πολλοί, σπουδαίος πεζογράφος, έχει γράψει 2 σπουδαία πεζογραφήματα το *Χάντρες κομπολογιών* είναι το δεύτερο και ο *Θάνατος του ιππικού* είναι το πρώτο του. Και πήγαμε μια βόλτα στην παραλία της Θεσσαλονίκης και ο Βασίλης Στεργιάδης λέει: «Ρε μας βρίζουν που μας βρίζουν κάτι άλλοι μεγαλύτεροι, ζηλόφθονοι, δεν πάμε να βγάλουμε μια φωτογραφία εδώ σ’ αυτή την ταμπέλα που λέει ‘Προσοχή κίνδυνος κατολισθήσεως’, να τους τη στείλουμε, να σκάσουμε στα γέλια με την πλάκα που θα κάνουμε;» Και πήγαμε και βγάλαμε αυτή την φωτογραφία, την οποία τη στείλαμε. Κι αντί να πάει εκεί που τη στείλαμε και να σκάσουμε στα γέλια, που τους πικάραμε, έγινε ιστορική. Κι από τότε, όταν θέλουν να πουν γενιά του ‘70, οι περισσότεροι, όταν κάνουν αφιέρωμα στην *Καθημερινή* ή στο *Βήμα* βάζουν αυτή, βέβαια με διάθεση χιούμορ και καλοκαρδίας.

AM-PHOTO-01- 052

Γιώργος Μαρκόπουλος, Κατερίνα Αγγελάκη-Ρουκ, Λευτέρης Πούλιος
Φωτογραφία: Δημήτρης Γέρος, στο σπίτι του Δημήτρη Γέρου, Ιούνιος 1998

Γιώργος Μαρκόπουλος, Κατερίνα Αγγελάκη - Ρουκ, Λευτέρης Πούλιος, βραδινή
βεγγέρα στο σπίτι του Δημήτρη Γέρου προσκεκλημένοι.

AM-PHOTO-01- 047

Γιώργος Μαρκόπουλος και Κώστας Γ. Παπαγεωργίου
Φωτογραφία: Μίμης Ζώης, Καλαμάτα, 20 Ιανουαρίου 2001

Στην παραλία της Καλαμάτας. Είμαι προσκεκλημένος του Τρίτου Προγράμματος σε εκπομπές με διευθυντή τον Δημήτρη Τσαγκάρη και παραγωγό τον Κώστα Παπαγεωργίου, στο δημοτικό θέατρο Καλαμάτας, όπου ο Τσαγκάρης και ο Παπαγεωργίου είχαν την ιδέα, σαν συνεργάτες και φίλοι που ήταν, να μην τις κάνουν τις εκπομπές τις ποιητικές στο στούντιο, αλλά να τις κάνουν σε πόλεις με θέατρα, για να ακούει ο κόσμος και να έχει επαφή με τους ποιητές.

AM-PHOTO-01- 075

Γιάννης Βαρβέρης, Γιώργος Μαρκόπουλος

Φωτογραφία: Νίκος Χαλκιάπουλος,, στο σπίτι του Γιάννη Βαρβέρη, Μάιος 2001

Είμαστε στο σπίτι του Γ. Βαρβέρη, στο χώρο του γραφείου του. Ο φωτογράφος είναι ο Νίκος Χαλκιάπουλος, δούλευε στα *Νέα*, και μας πήρε φωτογραφία, διότι είχαμε δώσει μια συνέντευξη, η οποία δημοσιεύτηκε και βγήκε και σε βιβλιαράκι μετά Ο Σωτήρης Κακίσης για το ποδόσφαιρο, όπου είχαμε κονταροχτυπηθεί, καθότι ο Βαρβέρης ήταν αντίθετος προς το ποδόσφαιρο, ενώ εγώ ήμουνά πολύ φίλος του ποδοσφαίρου. Η φωτογραφία βγήκε, αφού φιλιώσαμε.

AM-PHOTO-01- 010

Λεύκιος Ζαφειρίου - Γιώργος Μαρκόπουλος
2006

Εδώ είμαστε Σάββατο στην ιστορική και φημισμένη ταβέρνα ‘Ο κυρ – Γιάννης’. Τραγουδάγαμε αντάρτικα επί δικτατορίας, παρέα μας ήτανε, έχουν σηκωθεί για να μας βγάλουν φωτογραφία ο Μ. Παπαχρήστος, εκφωνητής του Πολυτεχνείου, κι ο δημοσιογράφος και συγγραφέας της *Ελευθεροτυπίας* Πέτρος Μανταίος. Αυτή είναι η πιο συγκινητική φωτογραφία της ζωής μου. Ο Λεύκιος [Ζαφειρίου] είχε έρθει από την Κύπρο την προηγούμενη μέρα Παρασκευή. Είχα βγει εγώ με εξιτήριο από τον Άγιο Σάββα και ήταν η πρώτη φορά που με είχε επισκεφθεί ο ακατανόμαστος. Συναντηθήκαμε και πήγαμε στην ταβέρνα και φάγαμε, και μετά τον πήρα να τον πάω με τα πόδια σε έναν δρόμο από την πλατεία, στη Νοταρά, η οποία έβγαζε στη Λ. Αλεξάνδρας, στο ξενοδοχείο Παρκ. Εκεί θα κοιμόταν ο Λεύκιος. Του λέω: «Λεύκιε, πότε θα φύγεις;», για να βρεθούμε την επομένη. «Μα φυσικά αύριο με το πρωινό αεροπλάνο, αφού σε είδα και είσαι καλά δεν έχω άλλη δουλειά από το να φύγω».

AM-PHOTO-01- 004

Τίτος Πατρίκιος, Νότης Μαυρουδής, Γιώργος Μαρκόπουλος, Αντώνης Φωστιέρης
Νάξος, Αύγουστος 2010

Στη Νάξο. Νομίζω ότι είναι εκδήλωση για τον Φωστιέρη, αλλά μάλλον διαβάσαμε και οι τρεις εν τέλει. Μουσική έπαιζε ο Μαυρουδής, όχι όμως εκεί που διαβάσαμε εμείς, αλλά σε ένα υπαίθριο θερινό θεατράκι της Νάξου, στο χωριό του Μανόλη Γλέζου. Και περνούσαμε από ένα άλλο χωριό, που λέγεται Ποταμιά, και ήταν το χωριό του Ιάκωβου Καμπανέλλη, κι έχει κάνει ένα τραγούδι, που εμείς νομίζαμε ότι είναι για ποτάμι, αλλά ήταν για το χωριό του, που λέει: «Στην Ποταμιά σωπαίνει το κανόνι, στην ερημιά φτεροκοπά έν' αηδόني». Εδώ, λοιπόν, πίναμε καφέ στο λιμάνι της Νάξου.

AM-PHOTO-01- 073

Γιώργος Βέης, Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Γιάννης Βαρβέρης, Αντώνης Φωστιέρης, Γιώργος
Μαρκόπουλος, Αλέξης Ζήρας
Μάιος 2011

Στο σπίτι του Φωστιέρη, όπου ο Φωστιέρης με τη γυναίκα του, όπως και ο Παπαγεωργίου, συνήθιζαν να μας καλούν και πηγαίναμε και τρώγαμε.

AM-PHOTO-01- 037

Μιχάλης Γκανάς, Γιώργος Μαρκόπουλος, Κώστας Νικολάκης, Γιάννης Κοντός
Στο βιβλιοπωλείο του Κώστα Νικολάκη, 21 Δεκεμβρίου 2011

Είμαστε στο παλαιοβιβλιοπωλείο Νικολάκη, στην 3^η Σεπτεμβρίου, των εκδόσεων Εκάτη, το 1991. Είναι Πέμπτη και πηγαίναμε πρώτα, μαζευόμασταν με νέα παιδιά και με μεγάλους, τον Κώστα Παπαγεωργίου, τον Μιχάλη Γκανά – όχι αρκετά συχνά όμως – βασικοί ήταν ο Γιάννης Κοντός, ο Κώστας Παπαγεωργίου και από τους νέους Λένα Καλλέργη, Αλέξανδρος Μάϊνας, Ελένη Ντούξη, παιδόπουλα πολλά παιδιά Χάρης Ψαρράς, όταν ερχόταν από το εξωτερικό, Γιώργος Λίλλης, όταν επίσης ερχόταν από το εξωτερικό, και τα αγαπούσαμε τα παιδιά. Εμείς μετά το *café des poètes*, πηγαίναμε διασχίζοντας την πλατεία στο μαγαζί του Νικολάκη, ο οποίος μας είχε φέρει από το σπίτι του ένα μπουκάλι σφραγισμένο ούισκι ακριβό, πολλές φορές θυμάμαι και τη μάρκα. Ήταν μάρκας Cardhu, γιατί άρεσε στον Γ. Κοντό. Καθόμασταν, κι ο Κ. Νικολάκης, ο σοφός αυτός άνθρωπος, μας έλεγε πράγματα που ακούγαμε με ανοιχτό το στόμα. Ο Κωστής, πριν ανοίξει [μαγαζί, είχε καρότσι]. Αυτή είναι άλλη ιστορία, θα τη διαβάσετε, στο βιβλιαράκι μου *Ιστορικό Κέντρο*. «Κάπως σαν παραμύθι» λέγεται. Εκεί βγάλαμε [το 1971] το βιβλίο του Αναστάσιου Πολυζωΐδη των εκδόσεων «Κουλτούρα» [που ανήκαν στον Κωστή Νικολάκη. Με τίτλο Αναστάσιου Πολυζωΐδη, *Ανέκδοτα κείμενα από τον «Απόλλωνα», Ύδρα 1831*]. Και το πήρε χαμπάρι η Ασφάλεια, γιατί ήταν μεν κείμενα του Πολυζωΐδη, αλλά είχαν αντανάκλαση ως προς τον Γ. Παπαδόπουλο, επειδή μίλαγε για τον αυταρχισμό του Καποδίστρια κλπ.. Είχε ένα ποίημα μέσα που έλεγε «βεβαιώστε τον λαόν μου πως Αλή Πασάς θα γένω δια μόνον το καλόν του» και περιείχε [το βιβλίο] τα έγγραφα της αστυνομίας, πώς δηλαδή έκλεισε

την εφημερίδα του Πολυζωΐδη, τον *Απόλλωνα*. Μου στέλνουν [τότε] εμένα μια πανταχούσα, που την έχω εδώ χάμω [ακόμα], κι έλεγε: «Ελάτε στην Ασφάλεια, δι' υπόθεσίν σας» και του Νικολάκη του λέγαν: «Κλείσ' το. Κι άμα θέλεις, θ' ανοίξεις μαγαζί, αλλιώς τελείωσε». Κι άνοιξε αυτό, κι ήρθαμε όλη η παρέα, ο Κώστας Τσαλαπάτης, πατέρας του Θωμά, κι άλλοι, και τσιμεντάραμε και φτιάξαμε το μαγαζί αυτό. Αυτά περί του μαγαζιού, θα τα διαβάσετε... Φεύγαμε μετά, τους έβαζα σε δυο ταξί και τα πλήρωνα εγώ, επειδή ήμουνα οικοδεσπότης, ως Βικτωριανός. Είχαμε ένα σωματείο, που το είχα ονομάσει εγώ οι Βικτωριανοί, κι έχουμε βγάλει και ταμπέλες κι αφίσες. Είναι άλλη ιστορία... κάναμε έκθεση ζωγραφικής, κάναμε εκδήλωση για τον Κοντό, μας έδωσε το Τριανόν δωρεάν, κάναμε για τον Μένη Κουμανταρέα, που ήταν γείτονάς μας, κάναμε για τον Τίτο Πατρίκιο, πολλά κάναμε...Ως Βικτωριανός εγώ, λοιπόν, τους έβαζα το ταξί και πηγαίναμε στις 'Νοστιμιές της κυρίας Μαίρης', στην πλατεία Αγίου Γεωργίου της Κυψέλης, τη μια Πέμπτη. Την άλλη Πέμπτη πηγαίναμε στην Ευριπίδου και Αγίων Θεοδώρων, στην πλατεία της εκκλησίας που βγαίνει στην Πραξιτέλους στο 'Καλντερίμι'. Τρώγαμε, πίναμε ερχόταν και ο Γιάννης Κακουλίδης και πολλοί κάθε Πέμπτη και περνούσαμε θαύμα.

AM-PHOTO-01- 021

Κώστας Μουρσελάς, Γιώργος Μαρκόπουλος, Τίτος Πατρίκιος, Αντώνης Φωστιέρης
Κάλυμνος, Ιούνιος 2013

Παρουσιάζαμε τον Φωστιέρη: εγώ, ο Τίτος Πατρίκιος και ο Μουρσελάς, έτσι το γουστάρουμε, μας ήρθε και το κάναμε.

AM-PHOTO-01- 028

Χρήστος Μαυρή, Γιώργος Μαρκόπουλος, Θεοδόσης Πυλαρινός
Μοναστηράκι, Ιούλιος 2015

Είμαστε σε ένα στενάκι, που βγάζει από τη Μητροπόλεως στην Ερμού, και βγάζουμε μια φωτογραφία με τον ποιητή και κριτικό και δοκιμογράφο και δημοσιογράφο Χρήστο Μαυρή, από την Κύπρο. Ο Θεοδόσης Πυλαρινός είναι μια άγια ψυχή, ένας άγιος άνθρωπος. Εγώ τον λέω «Άγιε Θεοδόσιε» η καλοσύνη του είναι αζεπέραστη και κάθε βράδι είναι ένας από τους τρεις ανθρώπους με τους οποίους τηλεφωνιέμαι.

AM-PHOTO-01- 009

Κώστας Γ. Παπαγεωργίου, Γιώργος Μαρκόπουλος, Γιώργος Βέης
'Φίλιον' οδός Σκουφά, Αύγουστος 2016

Στο 'Φίλιον', πίνουμε καφέ και ποτό. Ο Κώστας κι ο Γιώργος είναι αδέρφια μου.

Βιβλιοθήκη Γ. Μαρκόπουλου

Η βιβλιοθήκη μου είναι χωρισμένη σε τμήματα και πολλές φορές σε άλλα δωμάτια, σε άλλους χώρους. Στη βιβλιοθήκη του ενός χώρου είναι η πεζογραφία κατ' αλφαβητική σειρά, χρονολογικά περιλαμβάνει βιβλία από την Επανάσταση του 1821 και μετά. Κατ' εξαίρεση η πεζογραφική βιβλιοθήκη των ξένων συγγραφέων, κυρίως μεταφρασμένη, είναι ανεξάρτητη σε άλλο χώρο. Η ελληνική και μεταφρασμένη ποίηση είναι ταξινομημένη αλφαβητικά, ξεκινά από τον Όμηρο και πυκνώνει από το 1821 έως και σήμερα, περιλαμβάνει συλλογές και ανθολογίες δημοτικών τραγουδιών, μάλλον όλες όσες έχουν δημοσιευτεί.

Η βιβλιοθήκη αρχαίων συγγραφέων χωρίζεται σε τμήμα θεατρικών συγγραφέων και έργων, δοκιμίων για τη λογοτεχνία – ελληνικά και ξένα μαζί – καθώς βιβλίων σχετικών με την αρχαιότητα. Υπάρχουν, επιπλέον, τα τμήματα ιστορίας – από την αρχαιότητα μέχρι και σήμερα – παγκόσμιας ιστορίας, πυκνώνει από την μικρασιατική καταστροφή έως και σήμερα (Β' Παγκόσμιος Πόλεμος, Εμφύλιος, Δικτατορία 1967), ψυχολογίας, από τον Freud μέχρι τους σύγχρονους όπως πχ ο Laing, καθώς και θρησκευτικών κειμένων, στην πλειοψηφία τους χριστιανικών «καθώς λάτρης της χριστιανικής λογοτεχνίας, ενώ η σχέση με τη θρησκεία είναι καθαρά τυπική».

Το κομμάτι της βιβλιοθήκης μου, το οποίο είναι αφιερωμένο στις τέχνες περιλαμβάνει λευκώματα ζωγράφων, δοκίμια λογοτεχνικών περιοδικών και πολιτικών σε ένα τμήμα. Υπάρχουν, επίσης, βιβλία ποικίλων ειδών πχ. σχετικών με το ποδόσφαιρο, ευθυμογραφήματα, η σειρά Στοχασμοί των εκδόσεων *Στιγμή* καθώς και άλλες σειρές που περιέχουν μικρά αποσπάσματα από σοφά λόγια αρχαίων και νεότερων ανθρώπων, λεξικά, συντακτικά, βιογραφίες, λευκώματα ηθοποιών, απομνημονεύματα λαϊκών λογοτεχνών, όπως η αυτοβιογραφία Ε. Σπαθάρη, Μ. Βαμβακάρη, Β. Τσιτσάνη, Ρ. Εσκενάζυ, Γ. Μουφλουζέλη κ.α. καθώς και έργα καραγκιοζοπαιχτών, τα οποία χρησιμοποιούσα μικρός στη Μεσσήνη όταν έπαιζα με τον αδελφό μου και τα δυο μου ξαδέλφια, Αναστάσιο και Ευγενία Δρακοπούλου.

Απομαγνητοφώνηση και επιμέλεια σχολίων: Πολυζώϊδου Θεόπη